Hallingskarvet nasjonalparkstyre

Besøksadresse
Veslesláttvegen 13,
3580 Geilo

Postadresse:
Postboks 325
1502 Moss

Kontakt
Sentralbord +47 32 26 66 00
Direkte +47 934 07 549
trond.erik.buttingsrud@statsforvalteren.no

Mattilsynet v/Astri Ham
Felles postmottak, Postboks 383
2381 BRUMUNDDAL

Saksbehandler Trond Erik Buttingsrud **Vår ref.** 2019/30985 - 432.3 **Dato** 19.05.2021

Dispensasjon til å bruke helikopter ved tilsyn og utbedring av grinder og saltplasser - Mattilsynet.

Mattilsynet ved Astri Ham har søkt om å bruke helikopter ved tilsyn og utbedring av grinder ved saltplasser innenfor Hallingskarvet nasjonalpark. Hallingskarvet nasjonalparkstyre gir dispensasjon til lavtflyging og landing med helikopter på spesielle vilkår. Det er klagerett på dette vedtaket til Miljødirektoratet.

Bakgrunn:

Det er tidligere, i sak 21-2017, gitt dispensasjon til å sette opp lettgrinder som et tiltak for å sikre at hjortevilt ikke får tilgang på saltplasser innenfor Hallingskarvet nasjonalpark. Dette som et ledd i bekjempelsen av skrantesjuke hos villrein. Et vilkår for dispensasjonen er at Mattilsynet er ansvarlig for at innhegningene fungere slik de skal, og at innhegningene ikke er en fare for dyrevelferden til beitedyr og ville arter.

I brev mottatt 07.05.21 søker Mattilsynet ved Astri Ham om dispensasjon til lavtflyging og landing med helikopter for å gjennomføre tilsyn og oppgraderinger av innhegninger som er satt opp rundt saltplasser innenfor Hallingskarvet nasjonalpark. Det søkes om totalt 30 flytimer innenfor Hallingskarvet nasjonalpark i perioden 05.06.21 - 31.12.21. Dette fordeler seg på; 1 dager med tilsyn før beiteslipp, 4 dager med flyging og landing for tilsyn og vedlikehold av grindanlegg, 1 dag med tilsyn senhøstes, 4 dager med flyging i reserve i tilfelle uforutsette ting skulle dukke opp i forhold til innhegningene. Søknaden gjelder hele Hallingskarvet nasjonalpark med unntak av Såtedalen da Mattilsynet ikke har grindanlegg i dette området.

Formålet med tilsynet er å se til at grindene ikke utgjør en trussel for dyrevelferden. Gjennom tilsynet kan man avdekke om grindene står riktig, er lukket og ikke er skadet. Dette er viktige forutsetninger for at grindene skal representere en minimal risiko for dyrevelferden. Ved tilsynet kan man også oppdage om dyr skulle være fanget i grindene.

Mattilsynet har i perioden 01.06.19 - 01.06.21 hatt dispensasjon til å gjennomføre tilsyn med grindanleggene de har ansvar for.

Vurdering:

Innenfor Hallingskarvet nasjonalpark er det et generelt forbud mot motorferdsel og lavtflyging under 300 meter, jf. verneforskriften § 3, pkt. 6.1. Jf. naturmangfoldloven § 48, kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtakene dersom det ikke strider mot vernevedtakenes formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Når det gjelder krav til kunnskap om naturmangfoldet i naturmangfoldloven § 8, har forvaltningen god oversikt over omfanget av motorferdsel gjennom de rapporteringsordninger som finnes, og kontroller gjennomført av Statens naturoppsyn. I forhold til naturverdiene er det først og fremst villrein og fjellrev som kan bli påvirket av lavtflyging og landing med helikopter. I tillegg er det innenfor Hallingskarvet nasjonalpark flere lokaliteter der det er observert rovfugl. I NINA rapport 634, Villrein i Nordfjella – Status og leveområde, er områdene innenfor Hallingskarvet nasjonalpark definert som vinterbeiteområde og sommerbeiteområde. Kalvingsområdene ligger vest for Hallingskarvet nasjonalpark. Fjellreven har sitt primærområde i vestre del av Hallingskarvet. Hi perioden for fjellrev (juni/juli) er den mest sårbare periode for reven. Fjellrev og villrein er viktig arter og verneverdier i området. Ved forstyrrelser vil villrein og fjellrev kunne reagere med fluktreaksjon. Forstyrrelsen vil være i en kort tidsperiode.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette prinsippet er viktig for den totale belastningen fra forstyrrelser og motorferdsel i verneområdet. Det er noe motorferdsel i Hallingskarvet i dag, men denne er svært konsentrert til noen måneder i vinterhalvåret. Det gis kun tillatelse til transport som er helt nødvendig. Vi har vurdert den samlede belastningen av motorferdsel og forstyrrelser i dag til å være akseptabel i henhold til verneformålet. Det totale søknadsomfanget har vært stabilt de siste, og nasjonalparkstyret mener derfor at eksisterende praksis i hovedsak kan videreføres.

Ut ifra sakens karakter mener forvaltningsmyndigheten at kunnskapsgrunnlaget er godt i forhold til villrein. I forhold fjellrev, er kunnskapsgrunnlaget mangelfullt når det gjelder tålegrensene for forstyrrelser i hi perioden (juni/juli). Det er ikke kjente hilokaliteter i nærheten av grindanleggene Mattilsynet har tilsyn med. Det vil derfor etter forvaltningsmyndigheten sin vurdering være lav sannsynlighet for at aktiviteten vil forstyrre fjellrev. Hallingskarvet nasjonalpark er tilholdssted for rovfugl. Omsøkt flygning ligger utenfor den mest sårbare hekkeperioden for rovfugl.

Slik vedtaket foreligger med de vilkår som er satt, vil naturmangfoldet i liten grad bli berørt av vedtaket og det kan ikke påvises store effekter av tiltaket på verdifulle naturtyper og arter. Forvaltningsmyndigheten legger derfor til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.

Vedtak:

Hallingskarvet nasjonalparkstyre gir i sak 24 – 2021 Mattilsynet ved Astri Ham dispensasjon til lavtflyging og landing med helikopter ved tilsyn og utbedring av grinder rundt saltplasser innenfor Hallingskarvet nasjonalpark.

Dispensasjonen gjelder 10 flyginger og landing med helikopter.

Dispensasjonen gjelder i tidsrommet 05.06.21 til 31.12.21, og for Hallingskarvet nasjonalpark med unntak av Såtedalen.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48.

Vilkår for tillatelsen:

- Det skal tas hensyn til viltet i området. Før flygning finner sted skal det hentes inn oppdaterte opplysninger fra Statens naturoppsyn om radiomerket villrein sin posisjon. Søker må rette seg etter de henstillinger som eventuelt gis av oppsynet i forhold til villrein.
- Antall flygninger skal rapporteres til Hallingskarvet nasjonalparkstyre etter at dispensasjonen er utløpt. Manglende tilbakemelding kan føre til at kjøretillatelse ikke innvilges senere år.
- Denne tillatelsen begrenser ikke den rett grunneier har til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.
- Hallingskarvet nasjonalparkstyret kan til enhver tid trekke tilbake dispensasjonen hvis lov eller forskrift endres eller vilkår for dispensasjonen ikke overholdes.

Tillatelsen er gitt etter verneforskriften. I tillegg må det innhentes eventuelle tillatelser fra kommunen etter motorferdselloven med forskrifter.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakenes formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48. Villrein er en del av verneformålet i Hallingskarvet, og tiltak som på sikt vil kunne stoppe utbredelsen av skrantesjuke vil være positivt for villreinen. Motorferdselen i dette vedtaket må sees i sammenheng med tidligere tiltak for å hindre spredning av skrantesjuke. Det vil være av vesentlige samfunnsinteresse, og på sikt være positivt for hjorteviltbestandene å hindre videre smitte av skrantesjuke. Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil ikke vedtaket stride mot vernevedtakenes formål og ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jamfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Hallingskarvet nasjonalparkstyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre

opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med vennlig hilsen

Trond Erik Buttingsrud
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.

Kopi på e-post til:
Statsforvaltaren i Vestland
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Statens naturoppsyn, lokalt
Medlemmer av Hallingskarvet nasjonalparkstyre
Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell
Hol kommune v/Torkil Dokk